

Datum: 2025-09-23

Diarienummer: 2024/0935

**Statens insatser vid hantering av dödsbon – utredning,
förvaltning och skifte (RiR 2025:23)**

Bilaga 4

Sammanställning av enkät till tingsrätterna

Innehåll

1	Om enkäten	3
2	Handläggning och beslut i normalfallet	4
3	Handläggning och beslut i mer komplexa fall	5
4	Val av boutrednings-/skiftesman om förslag från sökande saknas	7
4.1	Om egen lista	7
4.2	Om Advokatsamfundets lista	12
4.3	Om annat sätt	13
5	Utmaningar med att förordna boutrednings-/skiftesman	14
6	Om boutrednings-/skiftesman föreslås av sökande	15
7	Granskning och tillsyn av boutredningsmannens förvaltning	19
8	Entledigande av boutredningsman	22
9	Övriga åtgärder om kännedom om brister framkommer	24
10	Övriga synpunkter	25

1 Om enkäten

I den här bilagan redovisar vi en sammanställning av tingsrätternas svar på den enkät som vi genomförde i granskningen Statens insatser vid hantering av dödsbon – utredning, förvaltning och skifte (RiR 2025:23).

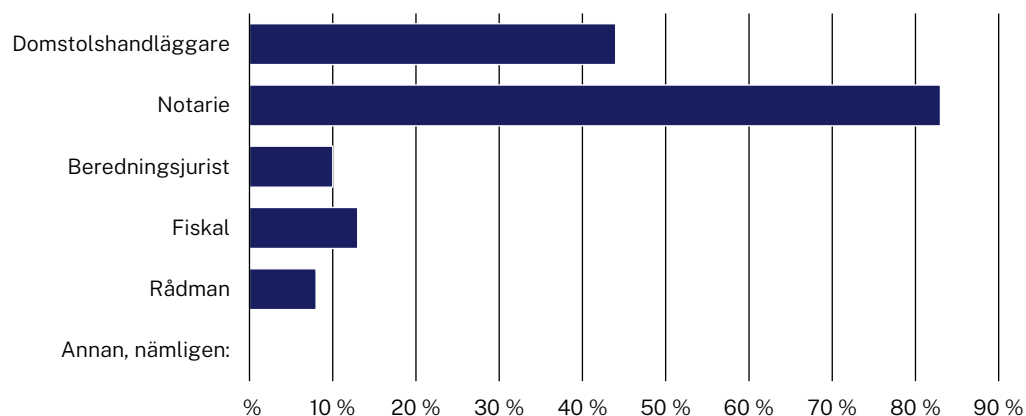
Syftet med enkäten var att få en bild av hur tingsrätterna arbetar med förordnande av boutrednings- och skiftesmän. Vi utformade enkäten med utgångspunkt i resultaten från intervjuer med sex tingsrätter, varav en i varje hovrätts domkrets: Stockholms tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Östersunds tingsrätt, Umeå tingsrätt, Växjö tingsrätt och Hässleholms tingsrätt. Enkätens utformning stämades av med Domstolsverket och två tingsrätter inför utskick.

Vi har använt enkätverktyget Webropol för att skapa och genomföra enkäten. Samtliga 48 tingsrätter har besvarat den. I den här bilagan redovisar vi en sammanställning av tingsrätternas svar på de enkätfrågor som ligger till grund för våra iakttagelser och som vi redogör för i granskningsrapporten. Frågorna och svaren är samlade under de teman som framgår av innehållsförteckningen.

2 Handläggning och beslut i normalfallet

Vilka handlägger ärenden om förordnande av boutrednings- och skiftesmän i normalfallet?

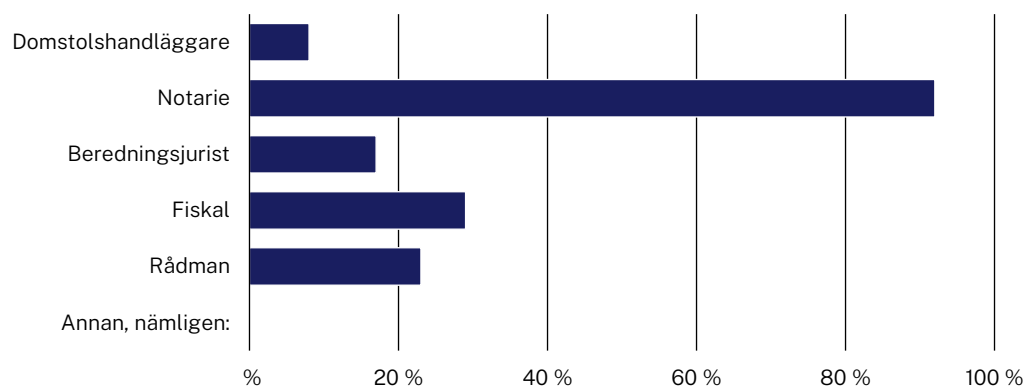
Antal svarande: 48

Drygt 80 procent av tingsrätterna har svarat att notarier handlägger dessa ärenden i normalfallet. Det är också vanligt att domstolshandläggare handlägger ärendena.

Vilka beslutar i ärenden om förordnande av boutrednings- och skiftesmän i normalfallet?

Antal svarande: 48

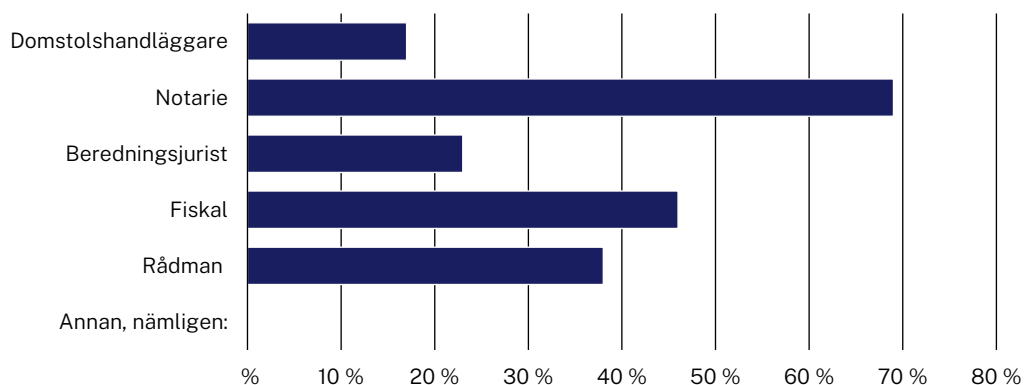

Drygt 90 procent av tingsrätterna har svarat att notarier beslutar i dessa ärenden i normalfallet.

3 Handläggning och beslut i mer komplexa fall

Vilka handlägger ärenden om förordnande av boutrednings- och skiftesmän i mer komplexa fall?

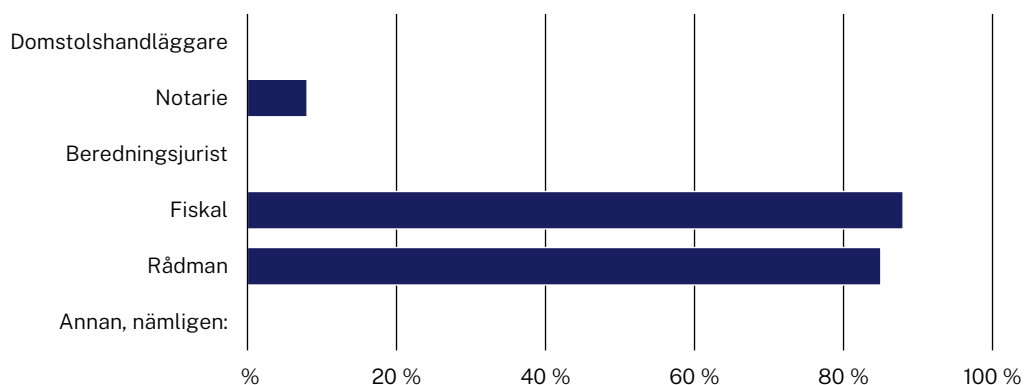
Antal svarande: 48

Nästan 70 procent av tingsrätterna har svarat att notarier handlägger även i komplexa fall. Det är också vanligt att fiskaler och rådmän handlägger mer komplexa ärenden.

Vilka beslutar i ärenden om förordnande av boutrednings- och skiftesmän i mer komplexa fall?

Antal svarande: 48

Nästan 90 procent av tingsrätterna har svarat att fiskaler och/eller rådmän beslutar i mer komplexa fall.

Hur ofta, uppskattningsvis, är ärendena mer komplexa så att handläggning och beslut avviker från normalfallet?

Antal svarande: 40

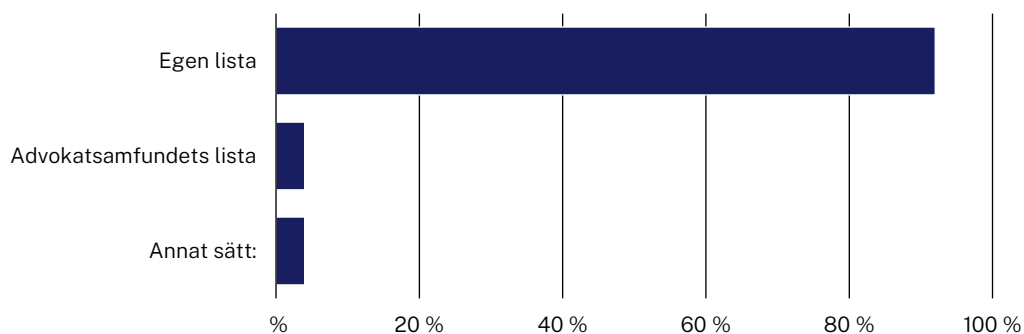
Minvärde	Maxvärde	Medelvärde	Median
0 %	60 %	13 %	9 %

Tingsrätterna har svarat mellan 0 och 60 procent av fallen, med ett medelvärde på drygt 13 procent av fallen.

4 Val av boutrednings-/skiftesman om förslag från sökande saknas

Hur väljer ni vem som ska förordnas som boutrednings-/skiftesman om det inte finns någon föreslagen i ansökan?

Antal svarande: 48

Över 90 procent av tingsrätterna utgår ifrån en egen lista med boutredningsmän. Ett fåtal utgår från Advokatsamfundets lista och ytterligare ett fåtal uppger ett annat sätt.

Fritextsvar vid "annat sätt"

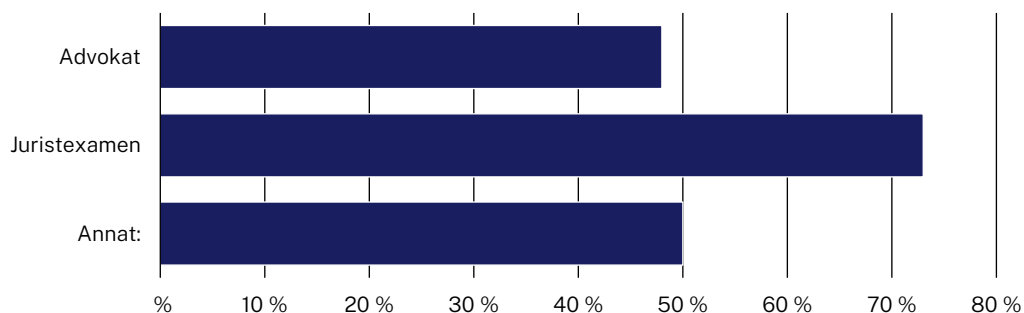
Mailar de vi vet åtar sig uppdraget

Ingen formell lista men vi kontakter jurister i närområdet som uppgett sig vara villiga att åta sig dylika uppdrag

4.1 Om egen lista

Vilka kvalifikationskrav ställer ni för att sätta upp en person på er lista?

Antal svarande: 44

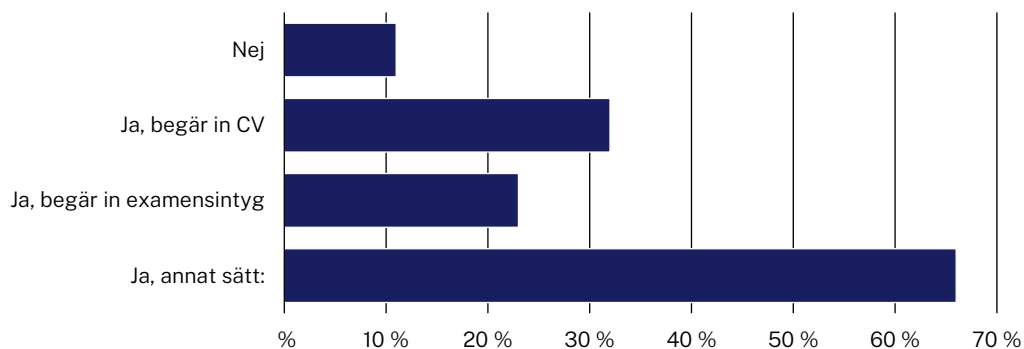
Vanligaste kvalifikationskravet är juristexamen, följt av advokat. I fritextsvar uppger flera tingsrätter att de godkänner biträdande jurister vid advokatfirmor och/eller övriga som har flera års lämplig erfarenhet.

Fritextsvar vid "annat"

Kvalifikationskraven preciseras av Riktlinjerna för förordnande av rättsliga biträden
Den som önskar uppdrag ska vara advokat eller biträdande jurist vid advokatbyrå med tingsmeritering eller arbete vid advokatbyrå minst ett år. För att en jurist som inte arbetar vid en advokatbyrå ska förordnas krävs att juristen har särskild kunskap och erfarenhet av arbete som juridiskt biträde eller motsvarande i minst två år.
• Advokat • Biträdande jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och har varit anställd på advokatbyrå i minst tolv månader. • Övriga jurister som visat sin lämplighet för dessa typer av uppdrag och har minst tolv månaders relevant arbetslivserfarenhet.
Advokat eller bitr. jurist på advokatbyrå eller annan jurist som visat sin lämplighet
Se https://www.domstol.se/goteborgs-tingsratt/om-tingsratten/ansokningar/kriterier-for-tingsrattens-forordnandelistor/
Bitr. jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och varit anställd på advokatbyrå minst 12 mån. Övriga jurister som visat lämplighet för uppdraget.
Biträdande jurist på advokatbyrå som antingen är tingsmeriterad eller har varit anställd och utfört faktiskt arbete som biträdande jurist vid advokatbyrå under minst 12 månader. En jurist som arbetar på en byrå utanför Advokatsamfundets verksamhet, kan också föras upp på listan om hen har visat sig lämplig för uppdraget.
Lämplig för den typ av uppdrag som ansökan avser, ha sin huvudsakliga verksamhet inom Region Gotland/tillgänglig lokal för besök av klienter.
Förekommer enstaka jur.kand enligt särskild lämplighetsprövning
Juristexamen från byrå
biträdande jurist med 18 mån tjänstgöring på advokatbyrå.
Advokat eller biträdande jurist som är tingsmeriterad eller anställd under mer än ett år, eller annan jurist som visat lämplighet för uppdraget.
Alternativt biträdande jurist vid advokatbyrå
biträdande jurister
1) Verksam inom domsagan 2) Mottagningskontor inom domsagan 3) Arbetat som juridiskt biträde eller motsvarande i minst två år 4) Lämplig
Advokat, biträdande jurist på advokatbyrå samt annan jurist som har tillräckliga kunskaper. För samtliga gäller att de ska ha verksamhetsort eller mottagningskontor i Värmlands län.
Annan jurist som visat lämplighet för uppdragstypen
Biträdande jurist på advokatbyrå som antingen är tingsmeriterad eller har varit anställd och utfört faktiskt arbete som biträdande jurist vid advokatbyrå under minst 12 månader.
Generellt kräver tingsrätten juristexamen, men annars styrkt sina kvalifikationer för uppdraget.
• Advokat • Biträdande jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och varit anställd vid advokatbyrå minst 12 månader • Övriga jur.kand. som visat sin lämplighet för dessa typer av uppdrag och har minst 12 månaders relevant arbetslivserfarenhet.
Eller biträdande jurist på advokatbyrå, med erforderlig kunskap
advokat eller bitr jurist

Kontrollerar ni kvalifikationskraven?

Antal svarande: 44

Endast ett fåtal tingsrätter uppger att de inte kontrollerar kvalifikationskraven. De flesta genomför någon typ av kontroll, till exempel genom att begära in CV, examensbetyg eller andra dokument för att styrka kandidaternas kvalifikationer. Vissa tingsrätter anger att de har god lokal kännedom om de jurister som arbetar inom tingsrättens upptagningsområde.

Fritextsvar vid "Ja, annat sätt"

kontroll i Vera och Internet

Advokater och biträdande jurister på advokatbyråer sätts som regel upp på listan utan vidare. Andra jurister måste styrka sin lämplighet.

Advokatsamfundet

Man får besvara vissa frågor när man anmäler sig till listan. Vid behov följs svaren upp.

Det är upp till den som anmäler sitt intresse för att sättas upp på förordnandelistan att presentera ett underlag för bedömning av de olika kraven. Domarna ges tillfälle att yttra sig och sedan gör lagmannen en lämplighetsbedömning.

personlig kännedom

Den som anmäler intresse ska ge in uppgifter om vad som kvalificerar denne för uppdraget så som exempelvis uppgift om relevant utbildning och erfarenhet (t.ex. notariatstjänstgöring och tidigare förordnanden). I samband med intresseanmälan ska även underlag lämnas in som styrker åberopade kvalifikationer. Vid samma tidpunkt ska även examensbevis och underlag som visar att ansvarsförsäkring finns lämnas in.

Personen ska själv ge in underlag som visar att de uppfyller våra kriterier ovan. Om inte relevant underlag ges in avslås deras begäran att sättas upp på vår lista.

Vi begär inte in underlag om det är en advokat eller en biträdande jurist på en advokatbyrå.

Motivera vad som kvalificerar personen för uppdraget. Kan om man vill ange referenser.

När det gäller advokater kontrolleras de uppgifter som sökanden har angett mot uppgifterna i Advokatsamfundets hemsida. För biträdande jurister krävs underlag i form av arbetsgivarintyg eller bevis om notariemeritering. För jurister på byråer utanför Advokatsamfundets verksamhet begär tingsrätten underlag i form av tidigare förordnande som skiftesman eller boutredningsman.

Den som ansöker skall lägga fram relevant utbildning och erfarenhet, såsom intyg och handlingar som styrker kvalifikationer.

Kontroll av tidigare uppdrag

Fritextsvar vid "Ja, annat sätt"

Vi har god kännedom om de advokatbyråer och juristfirmor som finns i Östersund, och prövar alltid en persons lämplighet om någon ny anställd anmäler intresse

När man första upp på listan gör en kontroll

Juristerna uppger vilken erfarenhet de har i ansökningsformuläret. Inför beslut om att sätta upp någon på listan görs kontroller mot samfundets hemsida och /eller byråns sida. Har vi några kontrollfrågor ges sökanden möjlighet att yttra sig. Uppges erfarenhet från mål vid annan domstol kan vi även ta kontakt med den domstolen för att stämma av uppgiften.

Vi har en dialog med advokatbyråer verksamma i domsagan som meddelar vilka jurister som arbetar med dessa frågor.

Vid de flesta fall lokal kännedom

CV och examensbevis begärs endast in om vederbörande inte jobbar på en advokatbyrå

Den som är intresserad av att bli uppsatt på en lista får på eget initiativ anmäla detta till tingsrätten. Till anmälan ska bifogas en skriftlig redogörelse för vad som kvalificerar personen för uppdragstypen. Skriftväxling diarieförs i det allmänna diariet. Lagmannen gör en lämplighetsbedömning i frågan om den enskilde ska bli uppsatt.

Tingsrätten begär in de uppgifter som krävs för att tingsrätten ska kunna se att aktuell person upplever kvalifikationskraven.

Text advokattitel eller betrodda arbetsgivare

Vi gör inga egna kontroller men de ska skicka in underlag som styrker deras kvalifikation

Granskar ingivna handlingar.

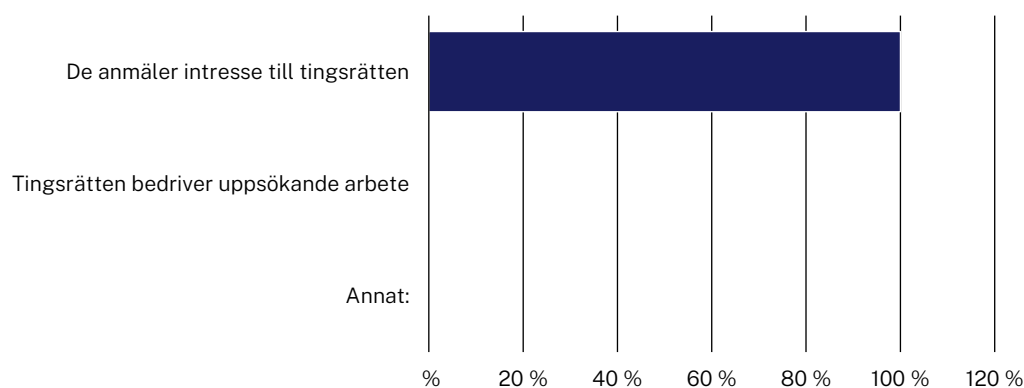
Om personen uppger att hen tidigare varit förordnad som boutredningsman, sker kontroll med den domstol som förordnat personen i fråga.

Underlag inhämtas

I samband med att de sätts upp på listan

Hur tillkommer nya personer på listan?

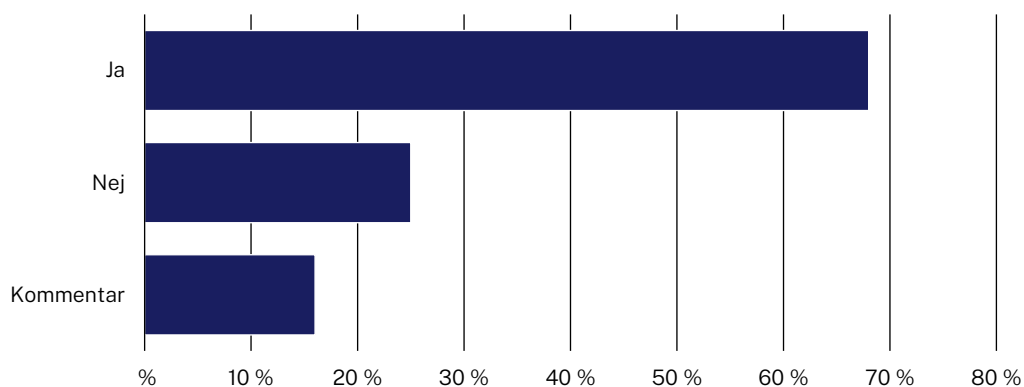
Antal svarande: 44

Samtliga tingsrätter har svarat att kandidater själva anmäler sitt intresse för att bli upptagen på listan.

Har tingsrätten, under de senaste fem åren, tagit bort någon från listan?

Antal svarande: 44

Nästan 70 procent av tingsrätterna har tagit bort någon från listan under de senaste fem åren.

Fritextsvar vid "kommentar"

Den tidigare ansvarige beredningsjuristen slutade hos oss i januari 2025

På egen begäran av boutredningsmannen/kandidaten

vet ej

vid begäran från den som ej av olika skäl kan vara kvar på listan, t ex vid byråbyte utanför domsagan

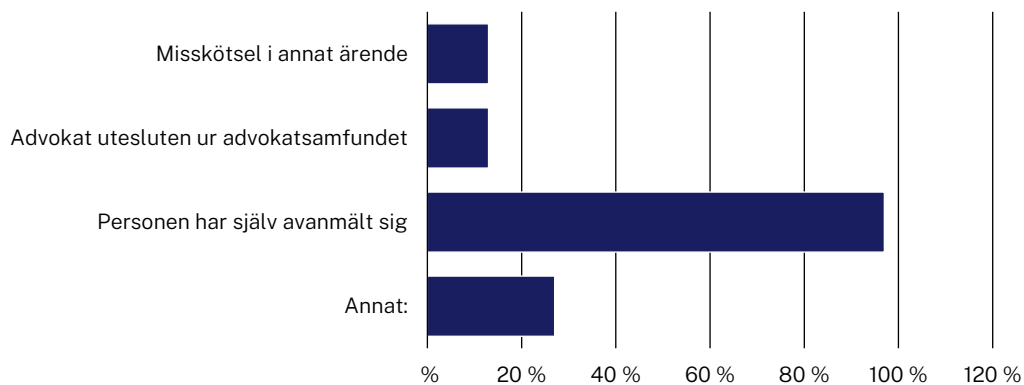
Vet ej

Advokater/bitr. jurister som inte längre önskar stå kvar på listan tas bort. En advokat har tagits bort efter det att en god man granskat dödsboförvaltningen som advokaten utfört.

Ja, när de upphört med verksamheten

Vad var anledningen/anledningarna till att ta bort någon från listan?

Antal svarande: 30

Den vanligaste anledningen till att tingsrätter tagit bort någon från listan är att kandidaten själv avanmält sig. Endast i ett fåtal fall handlar det om misskötsel och uteslutning ur Advokatsamfundet. Några uppger också att tingsrätten upptäckt att personen på listan inte längre är verksam inom domsagan.

Fritextsvar vid "annat"

I samband med de nya riktlinjerna med krav på huvudsaklig arbetsort in 10 mil försvann en del namn från listan.

Vid kontaktförsök med förfrågan om uppdrag har advokatbyrån angett att personen inte är verksam vid byrån längre.

Avliden

Lämnat domsagan

Ej verksam inom domsagan

Det har framkommit att personen / personerna inte har haft mottagningskontor eller verksamhetsort inom Värmlands län innebärande att tingsrättens krav för att stå med på listan inte är uppfyllda.

Nya rutiner gällande förordnandelistorna

Generell olämplighet

Hur väljer ni vem som i första hand ska tillfrågas från listan?

Antal svarande: 44

Av de tingsrätter som använder en egen lista svarar nästan samtliga att de i första hand utgår från en jämn fördelning eller turordning. Endast två tingsrätter nämner inte turordning eller jämn fördelning; de båda anger att de i första hand väljer efter geografisk närhet.

4.2 Om Advokatsamfundets lista

Gör ni någon egen kontroll av personen inför förordnandet?

Antal svarande: 2

Ingen av de tingsrätter som använder Advokatsamfundets lista gör någon ytterligare egen kontroll.

Beskriv vilken kontroll ni gör

Antal svarande: 0

-

Hur väljer ni vem som i första hand ska tillfrågas från listan?

Antal svarande: 2

Fritextsvar

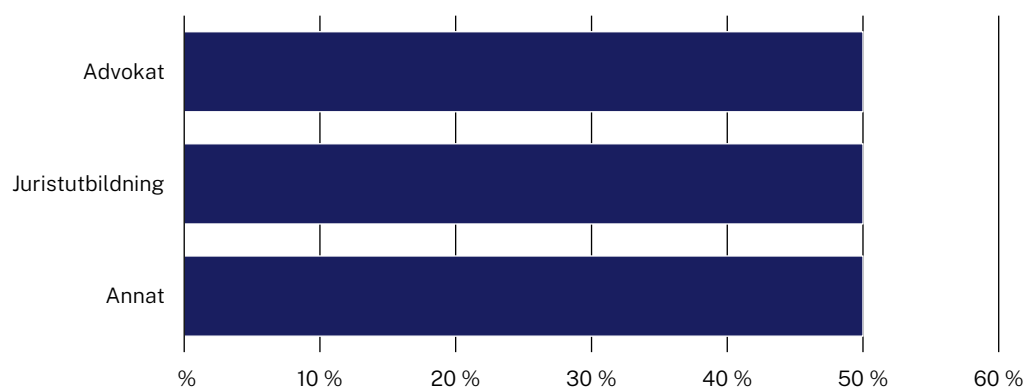
Den som står näst i tur på listan.

Slumpmässigt

4.3 Om annat sätt

Vilka kvalifikationskrav ställer ni på en boutrednings-/skiftesman om det inte finns någon föreslagen i ansökan?

Antal svarande: 2

Fritextsvar vid "annat"

I första hand advokater eller biträdande jurister som vi vet har kunskap och erfarenhet av den typen av uppdrag

De få tingsrätter som inte använder sig av en formell lista tillämpar i princip samma kvalifikationskrav som tingsrätterna som har formella listor – det vill säga att den förordnade personen ska vara advokat, jurist eller biträdande jurist på byrå.

Hur kontrollerar ni kvalifikationskraven?

Antal svarande: 2

Fritextsvar

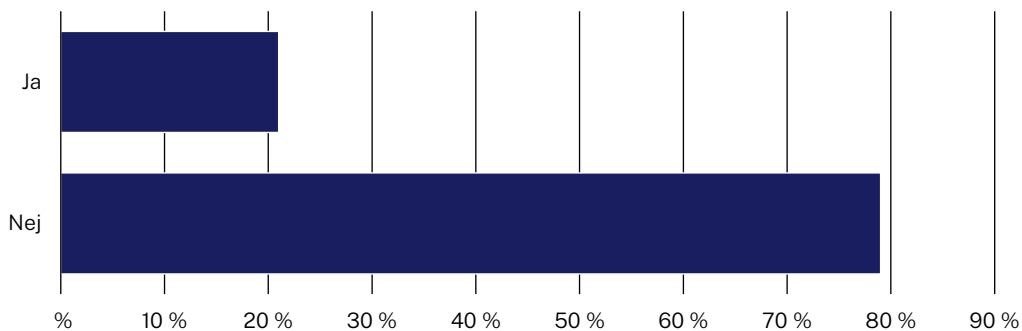
Förordnar de som arbetar på byrå

Genom kännedom om vederbörandes erfarenhet

5 Utmaningar med att förordna boutrednings-/skiftesman

Ser ni några utmaningar med att förordna boutrednings- och/eller skiftesmän?

Antal svarande: 48

Nästan 80 procent av tingsrätterna ser inga utmaningar med den här typen av ärenden.

Vilka utmaningar ser ni?

Antal svarande: 10

Fritextsvar

Få som kan åta sig uppdraget på Gotland. Jävssituationer eller konflikter kan uppstå.

svårt att hitta kandidat vid besvärliga dödsbodelägare

kan var jävsproblem i en liten domsaga

Finns personer på listan som inte gör ett bra jobb.

Advokater avböjer ofta förfrågan, Biträdande jurister accepterar i större utsträckning.

Hos de 20 procent som angett att de ser utmaningar handlar utmaningarna främst om att de kan ha svårt att hitta en lämplig kandidat som är villig att åta sig uppdraget inom domsagan, och jävsproblematik lyfts även upp som ett problem av några tingsrätter.

6 Om boutrednings-/skiftesman föreslås av sökande

Uppskatta hur vanligt förekommande det är att sökande själva föreslår en boutrednings-/skiftesman?

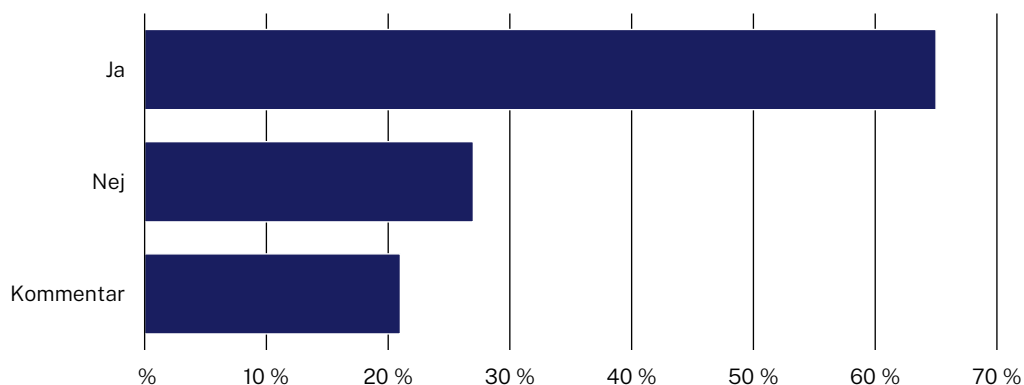
Antal svarande: 39

Minvärde	Maxvärde	Medelvärde	Median
10 %	79 %	33,1 %	30 %

Tingsrätterna har svarat mellan 10 och 60 procent av fallen, med ett medelvärde på drygt 33 procent av fallen.

Om samtliga dödsbodelägare är överens om en boutrednings-/skiftesman, ställer ni några kvalifikationskrav på den föreslagne personen?

Antal svarande: 48

Fritextsvar vid "kommentar"

Det är upp till ansvarig domare att bedöma om den föreslagna boutredningsmannen godtas.

Tingsrätten gör en bedömning enligt 19 kap 3 § ÄB.

Ovanligt men kan vara revisor

Om personen är okänd och inte är ex. advokat kan vi begära in underlag för att styrka lämplighet.

inte om de är överens

Lämplig

Val av boutredningsman ska så träffas att uppdraget kan förväntas bli utfört med den insikt som boets beskaffenhet kräver. Särskilt avseende ska fästas vid förslag av dem, vilkas rätt är beroende av utredningen (19 kap. 3 § ÄB).

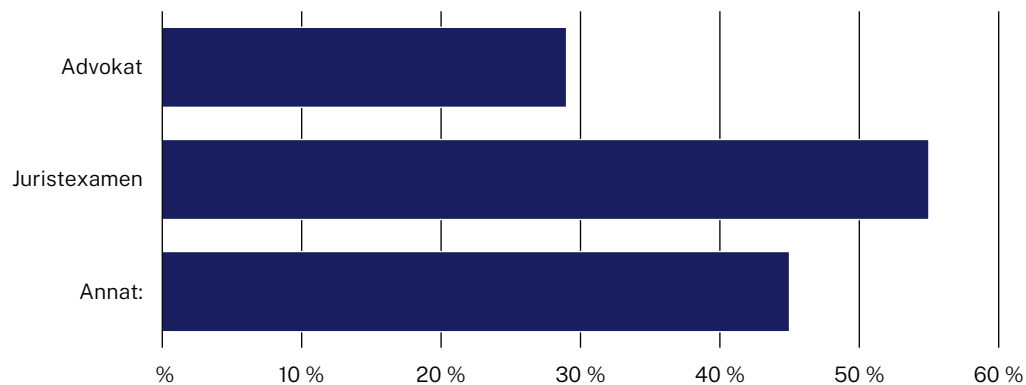
Godtagbara skäl, exempelvis; kunskap om boet eller relevant erfarenhet av liknande uppdrag.

Det görs en bedömning av allmänna lämplighetskriterier

Drygt 60 procent av tingsrätterna svarar att de ställer kvalifikationskrav, knappt 30 procent svarar att de inte gör det.

Vilka kvalifikationskrav ställer ni?

Antal svarande: 31

Fritextsvar vid "annat"

Att personen framstår som lämplig för uppdraget

Lämplighet

Allmän lämplighet

• Advokat • Biträdande jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och har varit anställd på advokatbyrå i minst tolv månader. • Övriga jurister som visat sin lämplighet för dessa typer av uppdrag och har minst tolv månaders relevant arbetslivserfarenhet.

Handlingar som styrker kvalifikation och lämplighet.

Enstaka jur kand

Lämplighetsintyg

Kompetenskrav

Inget särskilda

I praktiken krävs att personen är jurist. I de flesta fall där parterna är överens begärs jurist / advokat som är etablerad i trakten. Tingsrätten känner då till personens kvalifikationer sedan tidigare.

Godtagbara skäl. De senaste fem åren har tingsrätten vid två tillfällen utsett person som varken varit advokat eller haft juristexamen. I det ena fallet rörde det sig om en person som sedan 1999 återkommande hade haft uppdrag som boutredningsman efter förordnade från flera olika tingsrätten i landet. I det andra fallet var det en person som hade särskild kännedom om aktuellt bo, vilket var fullt solvent, och samtliga delägare var överens om att denne person skulle förordnas

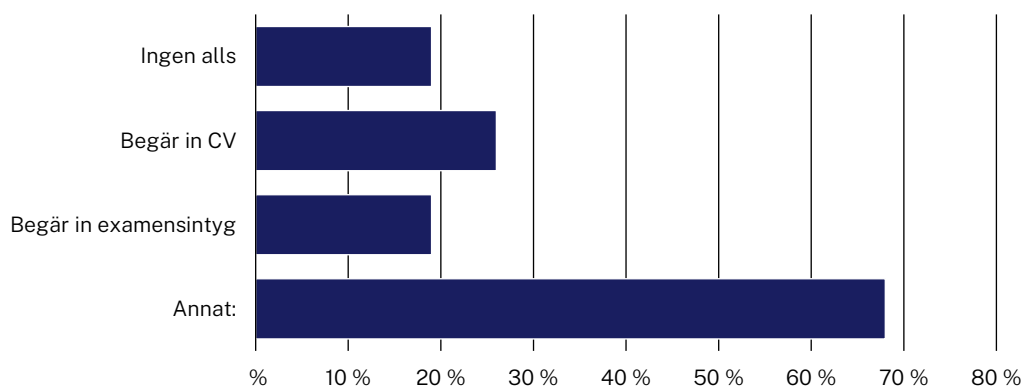
Samma som annars, dvs. juristexamen generellt men annars om den kan uppvisa kvalifikationskrav.

Är föreslagen person inte advokat så kontrolleras personens lämplighet.

De flesta anger jurist och/eller advokat, men ett fåtal nämner också "allmän lämplighet".

Vilken kontroll av kvalifikationerna gör ni?

Antal svarande: 31

Fritextsvar vid "annat"

Kontroll i Vera och Infotorg gällande ev näringsförbud eller konkurs

Stämmer av att den föreslagna personen är advokat eller verksam jurist och även i övrigt framstår som lämplig.

Det varierar från fall till fall. Ofta är den föreslagne känd av tingsrätten.

personlig kännedom

Egna kontroller genom att exempelvis söka på advokatbyråns hemsida.

Se ovan.

Kontroll av tidigare uppdrag

Lämplighetsintyg

Följer av advokattitel

Ifrågasätter inte att kvalifikationer uppfylls om det inte finns anledning till det. Om det finns anledning kan CV begäras.

Alternativt frågar

intranätet

Se ovanstående svar. Mycket sällsynt att boutredningsman begärs där tingsrätten ej har kännedom om personen, eller där person föreslås utan att utredning gällande dennes kvalifikationer medskickas.

pga lokalkännedom

Framgår av handlingar i respektive ärende.

Ingen kontroll om advokat. Avstämning mot tingsrättens förordnandelista.

Kända personer kontrolleras inte särskilt

Arbetsgivaransvar. Ev. hämta in referenser.

Begär att sökanden styrker den föreslagna personens lämplighet.

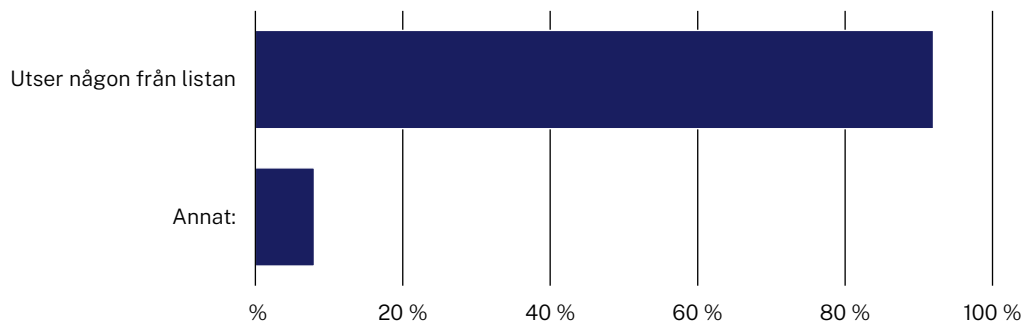
OM den föreslagne säger sig ha haft uppdrag som boutredningsman, tas kontakt med den domstol som förordnat personen i fråga.

Begär in underlag och uppgifter beroende på ärendets komplexitet.

20 procent av tingsrätterna gör ingen kontroll av kvalifikationerna. Utöver att begära in CV och examensbetyg uppger ett fåtal även till exempel "personlig kännedom" eller att de begär att sökanden styrker kandidatens lämplighet.

Om samtliga dödsbodelägare inte är överens om en föreslagen boutrednings-/skiftesman, hur går ni vidare då?

Antal svarande: 48

Fritextsvar vid "annat"

Oftast från listan, jfr ärvdabalkskommentaren till 19 kap 3 ÄB där det uttalas "Framförs från delägarna skilda förslag, bör uppdraget anförtros den som från boutredningens synpunkt är den mest lämpliga." Jfr även NJA 2002 s 428: där det framgår att man som huvudregel bör förordna någon annan än de föreslagna.

Utser någon från advokatsamfundets lista

Prövar om den föreslagna ändå ska förordnas, om ej så används listan

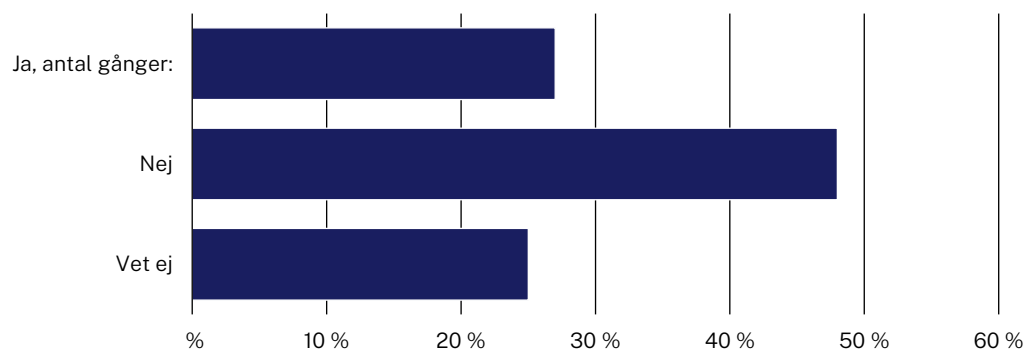
Utser från listan om någon har goda skäl för att motsätta sig föreslagen person.

Över 90 procent av tingsrätterna har svarat att de då utser någon från listan. Hos de som svarat "annat sätt" framgår av fritextsvaren att de ändå oftast använder sig av listan.

7 Granskning och tillsyn av boutredningsmannens förvaltning

Har ni, under de senaste fem åren, någon gång begärt att boutredningsmannen ska redovisa sin förvaltning (19 kap. 17 § andra stycket ärvdabalken)?

Antal svarande: 48

27 procent av tingsrätterna har svarat "ja", men nästan lika många "vet ej".

Om ja, vad var anledningen/anledningarna?

Antal svarande: 13

Fritextsvar

De skickar inte in sin redogörelse i tid.

Alla boutredningsmän ska årligen redovisa till tingsrätten att de redovisat sin förvaltning till dödsboets delägare. Vid behov skickas påminnelse ut i april med hot om vite utifall de inte inkommer med svar.

Boutredningsmannen har glömt skicka in alt. har denne slutfört sitt uppdrag utan att meddela tingsrätten

Dödsbodeläggarna uppgav i ansökan till tingsrätten att de ett år tidigare hade kommit överens om fördelning av arvet utan att boutredningsmannen fört saken vidare eller gett något besked till dem

Inte inkommit i tid, oftast pga glömska.

Redovisning har inte kommit in i rätt tid.

om det påkallats av delägare och det har ansetts finna fog för en sån begäran

Inte lämnat redovisning i tid.

Normalt redovisas allt årligen före den 1/4 men i de fall det inte sker föreläggs de att inkomma med redovisning

Tingsrätten bevakar att redovisning fullgörs enligt den redovisningsskyldighet som följer av 19 kap. 14 a § ärvdabalken. Majoriteten av boutredningsmännen ger in redovisningen på eget initiativ. Övriga boutredningsmän har gett in redovisning efter påminnelse från tingsrätten.

Boutredningsmannen redovisar oftast självmant. För det fall det dröjer skickar vi en påminnelse.

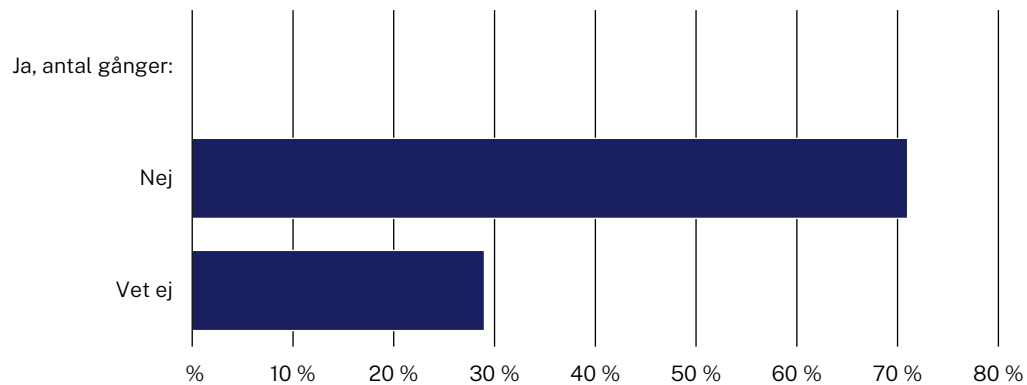
-

Det var på begäran av dödsbodelägare.

Av fritextsvaren framgår att denna begäran gjorts i samband med den årliga bevakningen av att boutredningsmannen redovisat sin förvaltning. Tingsrätterna bevakar att detta görs varje år och behöver ibland skicka påminnelse och gå vidare med föreläggande om boutredningsmannen inte inkommit i tid med redovisningen.

Har ni, under de senaste fem åren, utsett någon att granska förvaltningen (19 kap. 17 § andra stycket ärvdabalken)?

Antal svarande: 48

Drygt 70 procent av tingsrätterna har svarat "nej", övriga "vet ej".

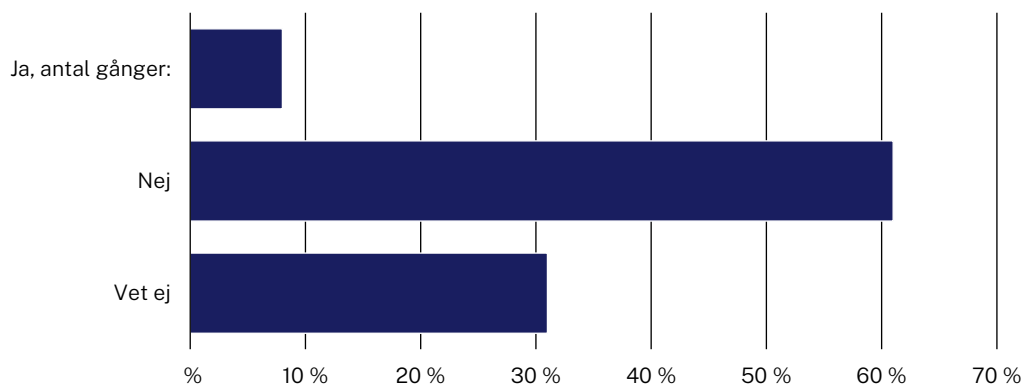
Om ja, vad var anledningen/anledningarna?

Antal svarande: 0

-

Har ni, under de senaste fem åren, utsett en god man för tillsyn av förvaltningen (19 kap. 17 § första stycket ärvdabalken)?

Antal svarande: 48

Drygt 60 procent av tingsrätterna har svarat "nej", 30 procent "vet ej" och endast 8 procent har svarat "ja" på frågan om de har utsett en god man under de senaste fem åren. Av de som svarat "ja" uppger samtliga att det handlar om endast 1 eller 2 gånger under femårsperioden.

Om ja, vad var anledningen/anledningarna?

Antal svarande: 4

Fritextsvar

Boutredningsmannen hade inte ställt säkerhet för ersättning som han kan finnas skyldig att utgiva. På begäran av dödsbodelägare förordnade därför tingsrätten, enligt 19 kap. 17 § första stycket ärvdabalken, god man att utöva tillsyn över boutredningsmannens förvaltning.

Begärts av dödsbodelägare

På begäran av dödsbodelägare

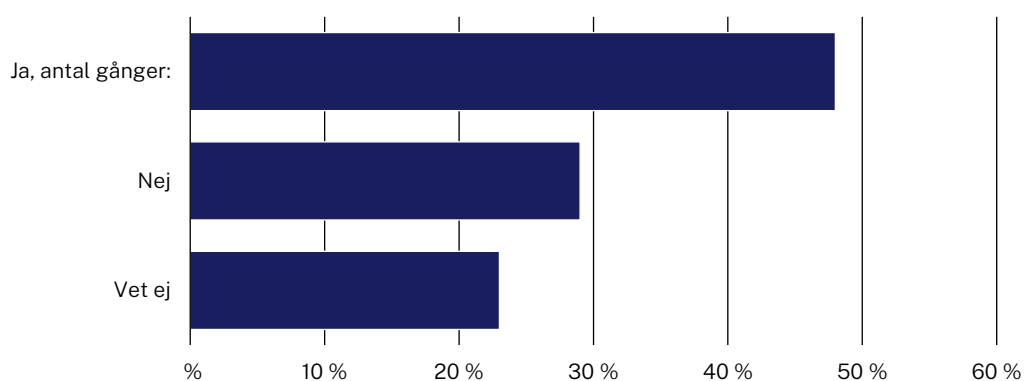
1. Efterlevande maka påtalade brister i dödsboförvaltningen.
2. Tingsrätten erhöll information om att boutredningsmannen under uppdraget hade blivit dömd för brott i samband med förvaltningen av ett annat dödsbo.

8 Entledigande av boutredningsman

Vi är intresserade av entledigande av boutredningsmän av andra skäl än att uppdraget blivit slutfört eller att boutredningsmannen begärt entledigande på grund av att den är förhindrad att slutföra uppdraget med anledning av föräldraledighet, byte av tjänst, sjukdom eller liknande personliga anledningar.

Har ni, under de senaste fem åren, entledigat en boutredningsman på grund av något annat skäl än de som anges ovan?

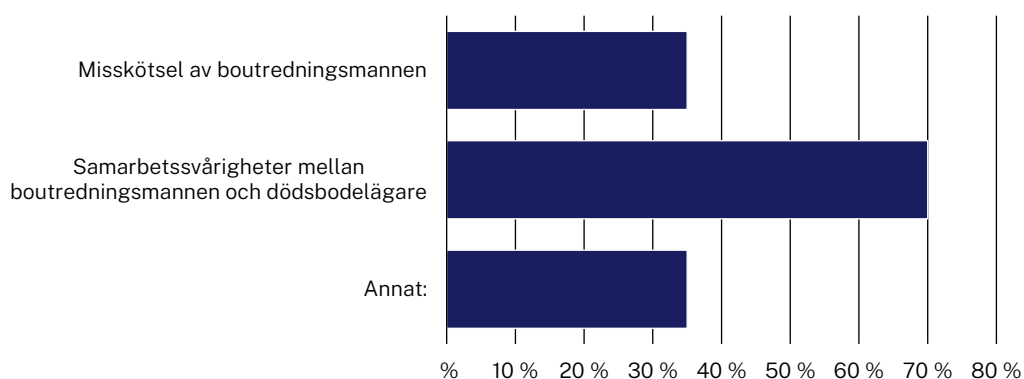
Antal svarande: 48

Nästan 50 procent har svarat att de har entledigat en boutredningsman av andra skäl än de ovan nämnda, *ett fåtal gånger* under de senaste fem åren.

Om ja, vad var anledningen i detta/dessa fall?

Antal svarande: 23

Samarbetssvårigheter med dödsbodelägarna är främsta anledningen, men det har även förekommit fall av misskötsel. Andra anledningar framgår av fritextsvaren nedan.

Fritextsvar vid "annat"

Dödsbodelägarna hade själva kommit överens om slutlig fördelning/arvsskifte. •Boutredningsmannen hade inte erhållit begärd förskottsbetalning. •Dödsboet hade försatts i konkurs. •Boutredningsmannen utsågs p.g.a. ev. tillgångar på bankutomlands och banken krävde förfrågan från boutredningsman för att ge besked. Några tillgångar fanns inte. Inga ytterligare uppgifter fanns för boutredningsmannen.

Hot mot boutredningsmannen. / Risk att boutredningsman inte kommer få betalt för sitt arbete pga boets ekonomiska situation. / Endast en dödsbodelägare.

Arvode för dyrt, BUM medger entledigande, behovet upphört, behov ny kompetens

Dödsboet saknar tillgångar

Ej verksam inom domsagan, personen har själv avanmält sig

Dödsbodelägarna har enats om egen förvaltning vid två tillfällen. Advokatetiska skäl vid två tillfällen. Särskild orsak vid ett tillfälle. Åtar sig inte längre uppdrag av aktuell typ vid två tillfällen.

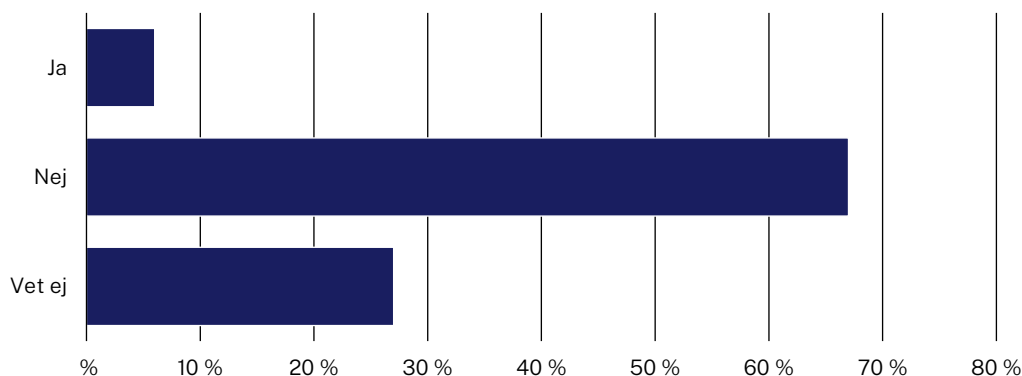
Jäv i två fall och ensam kvarstående dödsbodelägare i ett fall

Jäv samt uteblivet förskott

9 Övriga åtgärder om kännedom om brister framkommer

Har ni, under de senaste fem åren, vidtagit några andra åtgärder än kontroll enligt 19 kap. 17 § eller entledigande till följd av att ni fått kännedom om brister i boutredningsmannens förvaltning?

Antal svarande: 48

Endast ett fåtal tingsrätter har svarat att de vidtagit andra kontrollåtgärder.

Om ja, beskriv vilka åtgärder ni vidtagit.

Antal svarande: 3

Fritextsvar

Någon kandidat på listan har pausats under en period eftersom det har funnits risk för allt för många uppdrag.

Om någon är missnöjd, till exempel pga tidsutdräkt och hör av sig, ringer eller mejlar tingsrätten boutredningsmannen

Telefonsamtal.

10 Övriga synpunkter

Vill ni lägga till något utöver era svar ovan?

Antal svarande: 12

Fritextsvar

Vårt svar "vet ej" på frågan om god man har utsetts innebär rätteligen "troligen inte"; tingsrätten har ingen sådan minnesbild. Vårt svar "vet ej" om någon boutredningsman har entledigats innebär att det har begärts och prövats, men att minnesbilden är att det inte har lett till bifall. Våra skattningar i procent ovan är väldigt osäkra eftersom det är fråga om få fall. När det gäller andel fall som är "komplexa" så utgår tingsrätten från att beslutsordningen är "komplex" och kräver en domare, inte att ärendet är juridiskt komplext.

Nej.

Ovanstående svar har lämnats efter en genomgång av våra ärenden om boutredningsmän/skiftesmän i Vera och efter samråd mellan domarna på tingsrätten.

Anledning till att tingsrätten svarar vet ej på tidigare frågor är för att vi inte kan söka fram svaren på vårt verksamhetsstöd, utan det kräver en manuell genomgång av samtliga beslut.

På Gotlands tingsrätt har de flesta ärenden om förordnande av boutrednings- och skiftesman avgjorts av rådmän, det vill säga även mål av enklare art. Det har berott på notariers behörighet.

Vi tycker att vi överlag har bra kontroll och uppföljning.

Inget att tillägga.

Såvitt är känt har tingsrätten inte begärt att boutredningsman ska redovisa sin förvaltning/utse någon att granska förvaltningen. Det finns dock ingen målkod i ärendehanteringssystemet VERA som kan söka fram ev specifika mål.

Enligt tingsrättsinstruktionen, som styr delegationen till notarier eller annan personal, skiljs mellan att bereda och handlägga (där det sistnämnda betyder att slutligt avgöra) varför frågorna är formellt fel ställda.

Det går inte att söka på av vilken orsak vi entledigat boutredningsmän i våra system.

-

Nej